

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLINGS FÖRDRAGSSERIE

ÖVERENSKOMMELSER MED FRÄMMANDE MAKTER

2005

Utgiven i Helsingfors den 25 juli 2005

Nr 82—84

INNEHÅLL

Nr		Sidan
82	Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i protokollet om vatten och hälsa till 1992 års konvention om skydd och användning av gränsöverskridande vattendrag och internationella sjöar	945
83	Republikens presidents förordning om sättande i kraft av protokollet om vatten och hälsa till 1992 års konvention om skydd och användning av gränsöverskridande vattendrag och internationella sjöar samt om ikraftträdande av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i protokollet	947
84	Utrikesministeriets meddelande om tekniska ändringar i konventionen angående upprättande av ett europeiskt rymdorgan, bilaga II artikel V och bilaga V artikel IV punkterna 5 till 7 och artikel V	977

Nr 82

(Finlands författningssamlings nr 1302/2004)

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i protokollet om vatten och hälsa till 1992 års konvention om skydd och användning av gränsöverskridande vattendrag och internationella sjöar

Given i Helsingfors den 30 december 2004

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i London den 17 juni 1999 upprättade protokollet om vatten och hälsa till 1992 års konvention om skydd och användning av gränsöverskridande vattendrag och internationella sjöar gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Innan de första förvaltningsplanerna enligt lagen om vattenvårdsförvaltningen (1299/2004) godkänns bereds och delges de i protokollets artikel 6.2 avsedda målen och beräknade tidpunkterna för målens uppnående på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003).

RP 120/2004
MiUB 21/2004
RSv 225/2004

De i 1 mom. avsedda målen och beräknade tidpunkterna för målens uppnående godkänns av social- och hälsovårdsministeriet.

3 §

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 30 december 2004

Republikens President
TARJA HALONEN

4 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Miljöminister *Jan-Erik Enestam*

Nr 83

(Finlands författningssamlings nr 576/2005)

Republikens presidents förordning**om sättande i kraft av protokollet om vatten och hälsa till 1992 års konvention om skydd och användning av gränsöverskridande vattendrag och internationella sjöar samt om ikraftträdande av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i protokollet**

Given i Nådendal den 15 juli 2005

I enlighet med republikens presidents beslut, fattat på föredragning av ministern för handläggning av ärenden som hör till social- och hälsovårdsministeriets verksamhetsområde, föreskrivs:

1 §

Det i London den 17 juni 1999 upprättade protokollet om vatten och hälsa till 1992 års konvention om skydd och användning av gränsöverskridande vattendrag och internationella sjöar, vilket riksdagen godkänt den 13 december 2004 och vilket republikens president godkänt den 30 december 2004 och beträffande vilket godkännandeinstrumentet har deponerats hos generalsekreteraren för Förenta Nationerna den 3 mars 2005 träder i kraft den 4 augusti 2005 så som därom överenskommits.

2 §

Lagen av den 30 december 2004 om

Nådendal den 15 juli 2005

sättande i kraft av bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i protokollet om vatten och hälsa till 1992 års konvention om skydd och användning av gränsöverskridande vattendrag och internationella sjöar (1302/2004) träder i kraft den 4 augusti 2005.

3 §

De bestämmelser i protokollet som inte hör till området för lagstiftningen är i kraft som förordning.

4 §

Denna förordning träder i kraft den 4 augusti 2005.

Republikens President**TARJA HALONEN**Omsorgsminister *Liisa Hyssälä*

(Översättning)

**PROTOKOLL OM VATTEN OCH
HÄLSA TILL 1992 ÅRS KONVENTION
OM SKYDD OCH ANVÄNDNING AV
GRÄNSÖVERSKRIDANDE VATTEN-
DRAG OCH INTERNATIONELLA
SJÖAR**

Parterna till detta protokoll,
som är medvetna om att vatten är nödvän-
digt för att uppehålla livet och att tillgången
till vatten i sådan mängd och av sådan kvali-
tet att den är tillräcklig för att tillfredsställa
grundläggande mänskliga behov är en förut-
sättning för bättre hälsa och hållbar utveck-
ling,

som erkänner de fördelar för människors
hälsa och det välmående som växer fram
genom hälsosamt och rent vatten samt en
harmonisk och väl fungerande vattenmiljö,

som är medvetna om att ytvatten och
grundvatten är förnybara resurser med be-
gränsad förmåga att återhämta sig från skad-
liga inverkningar på dess kvantitet och kva-
litet som uppstått genom människans aktivi-
teter, att resultatet av att dessa begränsning-
ar inte iakttas kan bli skadliga verkningar på
hälsan och välmåendet för de som beror av
dessa resurser och resursernas kvalitet på
både lång och kort sikt och att en hållbar
vård av vattnets kretslopp därför är väsentlig
både för att motsvara människans behov och
skydda miljön,

som även är medvetna om konsekvenserna
för folkhälsan av bristande tillgång till vat-
ten i sådan mängd och av sådan kvalitet att
den är tillräcklig för att tillfredsställa grund-
läggande mänskliga behov och de allvarliga
verkningarna av sådana brister, särskilt för
utsatta, missgynnade och socialt utstötta
personer,

som är medvetna om att förebyggande,
kontroll och minskning av vattenrelaterade
sjukdomar är viktiga och brådskande åtgär-

**PROTOCOL ON WATER AND
HEALTH TO THE 1992 CONVENTION
ON THE PROTECTION AND USE OF
TRANSBOUNDARY WATER-
COURSES AND INTERNATIONAL
LAKES**

The Parties to this Protocol,

Mindful that water is essential to sustain
life and that the availability of water in
quantities, and of a quality, sufficient to
meet basic human needs is a prerequisite
both for improved health and for sustainable
development,

Acknowledging the benefits to human
health and well-being that accrue from
wholesome and clean water and a harmoni-
ous and properly functioning water envi-
ronment,

Aware that surface waters and groundwa-
ter are renewable resources with a limited
capacity to recover from adverse impacts
from human activities on their quantity and
quality, that any failure to respect those lim-
its may result in adverse effects, in both the
short and long terms, on the health and well-
being of those who rely on those resources
and their quality, and that in consequence
sustainable management of the hydrological
cycle is essential for both meeting human
needs and protecting the environment,

Aware also of the consequences for public
health of shortfalls of water in the quanti-
ties, and of the quality, sufficient to meet
basic human needs, and of the serious ef-
fects of such shortfalls, in particular on the
vulnerable, the disadvantaged and the so-
cially excluded,

Conscious that the prevention, control and
reduction of water-related disease are im-
portant and urgent tasks which can only be

der, som endast kan bekämpas på ett tillfredsställande sätt genom ett stärkt samarbete på alla nivåer och inom samtliga sektorer såväl inom som mellan staterna,

som även är medvetna om att kontrollen av vattenrelaterade sjukdomar och inrättandet av system för tidig varning och reaktion är viktigt för förebyggande, kontroll och minskning av vattenrelaterade sjukdomar,

som grundar sig på slutsatserna från Förenta nationernas konferens om miljö och utveckling (Rio de Janeiro 1992), särskilt Riodeklarationen om miljö och utveckling samt Agenda 21 såväl som på programmet för vidare genomförande av Agenda 21 (New York 1997) och det därpå följande beslutet som fattades av kommissionen om hållbar utveckling och sötvattenvård (New York 1998),

som hämtar inspiration från 1992 års konvention om skydd för och användning av gränsöverskridande vattendrag och internationella sjöar och betonar behovet av att både främja en bredare tillämpning av konventionen och att komplettera den med ytterligare åtgärder för att stärka skyddet av folkhälsan,

som uppmärksammar 1991 års konvention om bedömning av gränsöverskridande miljökonsekvenser, 1992 års konvention om gränsöverskridande konsekvenser av industriolyckor, Förenta nationernas konvention om rätten till de internationella vattendragen till andra ändamål än sjöfart (1997) och 1998 års konvention om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och möjlighet till rättslig prövning avseende miljöfrågor,

som vidare uppmärksammar de relevanta principerna, målen och rekommendationerna i 1989 års Europadeklaration om miljö och hälsa, 1994 års Helsingforsdeklaration om miljö och hälsa samt ministeruttalanden, rekommendationer och resolutioner om "miljö i Europa"-processen,

som inser sundheten och relevansen av såväl andra initiativ, instrument och processer som rör miljön i Europa som utarbetandet och genomdrivandet av nationella åt-

satisfactorily discharged by enhanced cooperation at all levels and among all sectors, both within countries and between States,

Conscious also that surveillance of water-related disease and the establishment of early-warning systems and response systems are important aspects of the prevention, control and reduction of water-related disease,

Basing themselves upon the conclusions of the United Nations Conference on Environment and Development (Rio de Janeiro, 1992), in particular the Rio Declaration on Environment and Development and Agenda 21, as well as upon the programme for the further implementation of Agenda 21 (New York, 1997) and the consequent decision of the Commission on Sustainable Development on the sustainable management of freshwater (New York, 1998),

Deriving inspiration from the relevant provisions of the 1992 Convention on the Protection and Use of Transboundary Watercourses and International Lakes and emphasizing the need both to encourage more widespread application of those provisions and to complement that Convention with further measures to strengthen the protection of public health,

Taking note of the 1991 Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context, the 1992 Convention on the Transboundary Effects of Industrial Accidents, the 1997 United Nations Convention on the Law of the Non-Navigational Uses of International Watercourses and the 1998 Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters,

Further taking note of the pertinent principles, targets and recommendations of the 1989 European Charter on Environment and Health, the 1994 Helsinki Declaration on Environment and Health, and the Ministerial declarations, recommendations and resolutions of the "Environment for Europe" process,

Recognizing the sound basis and relevance of other environmental initiatives, instruments and processes in Europe, as well as the preparation and implementation of

gärdsplaner för miljö och hälsa och nationella åtgärdsplaner för miljö,

som prisar de åtgärder som redan vidtagits av Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa och Världshälsoorganisationens regionala kontor för Europa för att stärka bilateralt och multilateralt samarbete för att förebygga, kontrollera och minska vattenrelaterade sjukdomar,

som sporrar av de många exemplen på positiva åtgärder som vidtagits av de stater som är medlemmar i Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa och de stater som är medlemmar i Världshälsoorganisationens regionkommitté för Europa för att minska föroreningarna samt bevara och återställa vattenmiljöer till stöd för människans hälsa och välmående,

har enats om följande:

Artikel 1

Mål

Målet med detta protokoll är att på alla lämpliga nivåer, såväl nationella som gränsöverskridande och internationella, främja skyddet av både individuell och kollektiv hälsa och välmående inom ramen för en hållbar utveckling genom förbättrad vattenvård, inbegripet skyddet av vattnekosystem, och genom att förebygga, kontrollera och minska vattenrelaterade sjukdomar.

Artikel 2

Definitioner

I detta protokoll avses med

1. "Vattenrelaterade sjukdomar": alla betydande skadliga verkningar för människors hälsa, såsom död, invaliditet, sjukdom eller störningar som direkt eller indirekt har orsakats av vattnets tillstånd eller av förändringar av vattnets kvantitet eller kvalitet.

2. "Dricksvatten": vatten som används eller avses att användas av människor för att drickas eller till matlagning, beredning av mat, personlig hygien eller liknande syften.

National Environment and Health Action Plans and of National Environment Action Plans,

Commending the efforts already undertaken by the United Nations Economic Commission for Europe and the Regional Office for Europe of the World Health Organization to strengthen bilateral and multilateral cooperation for the prevention, control and reduction of water-related disease,

Encouraged by the many examples of positive achievements by the States members of the United Nations Economic Commission for Europe and the States members of the Regional Committee for Europe of the World Health Organization in abating pollution and in maintaining and restoring water environments capable of supporting human health and well-being,

Have agreed as follows:

Article 1

Objective

The objective of this Protocol is to promote at all appropriate levels, nationally as well as in transboundary and international contexts, the protection of human health and well-being, both individual and collective, within a framework of sustainable development, through improving water management, through improving water management, including the protection of water ecosystems, and through preventing, controlling and reducing water-related disease.

Article 2

Definitions

For the purposes of this Protocol,

1. "Water-related disease" means any significant adverse effects on human health, such as death, disability, illness or disorders, caused directly or indirectly by the condition, or changes in the quantity or quality, of any waters;

2. "Drinking water" means water which is used, or intended to be available for use, by humans for drinking, cooking, food preparation, personal hygiene or similar purposes;

3. "Grundvatten": allt vatten som befinner sig under markytan i den mättade zonen och som står i direkt kontakt med marken eller alven.

4. "Inneslutna vatten": artificiellt skapade vattensamlingar som är separerade från sött ytvatten eller kustvatten, oavsett om dessa befinner sig inom eller utanför en byggnation.

5. "Gränsöverskridande vatten": allt ytvatten och grundvatten som utmärker, korsar eller är beläget på gränser mellan två eller flera stater, där de gränsöverskridande vattendragen flyter direkt ut i havet och slutar vid en rät linje tvärs över sina respektive mynningar mellan punkter på sina stränders lågvattenlinje.

6. "Vattenrelaterade sjukdomars gränsöverskridande konsekvenser": alla betydande skadliga verkningar för människors hälsa, såsom död, invaliditet, sjukdom eller störningar, inom ett område som lyder under den ena partens jurisdiktion, som direkt eller indirekt har orsakats av vattnets tillstånd eller av förändringar av vattnets kvantitet eller kvalitet inom ett område som lyder under den andra partens jurisdiktion, oavsett om sådana konsekvenser har en gränsöverskridande inverkan eller inte.

7. "Gränsöverskridande inverkan": varje betydande skadlig miljöpåverkan som följer av en förändring i förhållandena för de gränsöverskridande vattnen och som orsakas av mänsklig verksamhet, vars fysiska ursprung helt eller delvis finns inom ett område som faller inom en av konventionsparternas jurisdiktion, inom ett område som faller inom en annan konventionsparts jurisdiktion. Sådan miljöpåverkan inbegriper påverkan på människors hälsa och säkerhet, växt- och djurliv, mark, luft, vatten, klimat, landskap och historiska minnesmärken eller andra fysiska strukturer eller samspelet mellan dessa faktorer. De inbegriper även påverkan på kulturarvet och de socioekonomiska villkor som följer av ändringar som rör dessa faktorer.

8. "Hygienisering": insamling, transport, rening och bortskaffande eller återanvändning av människans exkret och avloppsvatten från hushåll, oavsett om detta sker med hjälp av gemensamma system eller anlägg-

3. "Groundwater" means all water which is below the surface of the ground in the saturation zone and in direct contact with the ground or subsoil;

4. "Enclosed waters" means artificially created water bodies separated from surface freshwater or coastal water, whether within or outside a building;

5. "Transboundary waters" means any surface or ground waters which mark, cross or are located on boundaries between two or more States; wherever transboundary waters flow directly into the sea, these transboundary waters end at a straight line across their respective mouths between points on the low-water line of their banks;

6. "Transboundary effects of water-related disease" means any significant adverse effects on human health, such as death, disability, illness or disorders, in an area under the jurisdiction of one Party, caused directly or indirectly by the condition, or changes in the quantity or quality, of waters in an area under the jurisdiction of another Party, whether or not such effects constitute a transboundary impact;

7. "Transboundary impact" means any significant adverse effect on the environment resulting from a change in the conditions of transboundary waters caused by a human activity, the physical origin of which is situated wholly or in part within an area under the jurisdiction of a Party to the Convention, within an area under the jurisdiction of another Party to the Convention. Such effects on the environment include effects on human health and safety, flora, fauna, soil, air, water, climate, landscape, and historical monuments or other physical structures or the interaction among these factors; they also include effects on the cultural heritage or socio-economic conditions resulting from alterations to those factors;

8. "Sanitation" means the collection, transport, treatment and disposal or reuse of human excreta or domestic waste water, whether through collective systems or by installations serving a single household or un-

ningar som tillhör ett enda hushåll eller företag.

9. "Gemensamma system":

a) ett system för tillhandahållande av dricksvatten till ett antal hushåll eller företag, och/eller

b) ett system för ombesörjande av hygieniseringen för ett antal hushåll eller företag och som när så är lämpligt även sköter insamling, transport, rening och bortskaffande eller återanvändning av industriellt avloppsvatten, oavsett om detta sköts av ett organ inom den offentliga sektorn, ett företag inom den privata sektorn eller av ett partnerskap som ingåtts mellan de båda sektorerna.

10. "Plan för vattenvård": en plan för utveckling, vård, skydd och/eller användning av vatten inom ett territoriellt område eller inom en grundvattenbildning, inbegripet skyddet av därmed förbundna ekosystem.

11. "Allmänheten": en eller fler fysiska eller juridiska personer och, i enlighet med nationell lagstiftning eller praxis, föreningar, organisationer eller grupper.

12. "Offentligt organ":

(a) den offentliga sektorn på nationell, regional eller annan nivå,

(b) fysiska eller juridiska personer som utör offentliga administrativa funktioner enligt nationell lagstiftning, inbegripet särskilda uppdrag, aktiviteter eller tjänster med anknytning till miljö, folkhälsa, hygienisering, vattenvård och vattenförsörjning,

(c) andra fysiska eller juridiska personer som har offentligt ansvar eller offentliga funktioner eller som står till det allmänna tjänst och står under kontroll av ett organ eller en person som omfattas av punkterna a och b ovan,

(d) de institutioner som hör till någon av de regionala organisationer för ekonomisk-integration som avses i artikel 21 och som är part.

Denna definition omfattar inte organ eller institutioner som har rättsprövnings- eller lagstiftningsbefogenheter.

13. "Lokal": samtliga berörda nivåer som befinner sig på en lägre nivå än den statliga.

dertaking;

9. "Collective system" means:

(a) A system for the supply of drinking water to a number of households or undertakings; and/or

(b) A system for the provision of sanitation which serves a number of households or undertakings and, where appropriate, also provides for the collection, transport, treatment and disposal or reuse of industrial waste water, whether provided by a body in the public sector, an undertaking in the private sector or by a partnership between the two sectors;

10. "Water-management plan" means a plan for the development, management, protection and/or use of the water within a territorial area or groundwater aquifer, including the protection of the associated ecosystems;

11. "The public" means one or more natural or legal persons, and, in accordance with national legislation or practice, their associations, organizations or groups;

12. "Public authority" means:

(a) Government at national, regional and other levels;

(b) Natural or legal persons performing public administrative functions under national law, including specific duties, activities or services in relation to the environment, public health, sanitation, water management or water supply;

(c) Any other natural or legal persons having public responsibilities or functions, or providing public services, under the control of a body or person falling within subparagraphs (a) or (b) above;

(d) The institutions of any regional economic integration organization referred to in article 21 which is a Party.

This definition does not include bodies or institutions acting in a judicial or legislative capacity;

13. "Local" refers to all relevant levels of territorial unit below the level of the State;

14. "Konventionen": Konventionen om skydd för och användning av gränsöverskridande vattendrag och internationella sjöar, Helsingfors den 17 mars 1992.

15. "Konventionsparternas möte": det organ som inrättats av konventionsparterna i enlighet med artikel 17 i konventionen.

16. "Part": en stat eller en regional organisation för ekonomisk integration som avses i artikel 21 som har samtyckt till att vara bunden av detta protokoll och med avseende på vilken protokollet har trätt i kraft, under förutsättning att motsatsen inte framgår av texten.

17. "Parternas möte": det organ som har inrättats av parterna i enlighet med artikel 16.

14. "Convention" means the Convention on the Protection and Use of Transboundary Watercourses and International Lakes, done at Helsinki on 17 March 1992;

15. "Meeting of the Parties to the Convention" means the body established by the Parties to the Convention in accordance with its article 17;

16. "Party" means, unless the text otherwise indicates, a State or a regional economic integration organization referred to in article 21 which has consented to be bound by this Protocol and for which this Protocol is in force;

17. "Meeting of the Parties" means the body established by the Parties in accordance with article 16.

Artikel 3

Tillämpningsområde

Detta protokoll gäller för

- (a) sött ytvatten,
- (b) grundvatten,
- (c) flodmynningar,
- (d) kustvatten som används för rekreation, fiskproduktion i vattenbruk eller produktion och fångst av skaldjur,
- (e) inneslutna vatten som är allmänt tillgängliga för badande,
- (f) vatten som avskiljs, transporteras, renas eller tillhandahålls, och
- (g) avloppsvatten som insamlas, transporteras, renas och bortskaffas eller återanvänds.

Artikel 4

Allmänna bestämmelser

1. Parterna skall vidta lämpliga åtgärder för att förebygga, kontrollera och minska vattenrelaterade sjukdomar inom ramen för integrerade vattenvårdssystem som syftar

Article 3

Scope

The provisions of this Protocol shall apply to:

- (a) Surface freshwater;
- (b) Groundwater;
- (c) Estuaries;
- (d) Coastal waters which are used for recreation or for the production of fish by aquaculture or for the production or harvesting of shellfish;
- (e) Enclosed waters generally available for bathing;
- (f) Water in the course of abstraction, transport, treatment or supply;
- (g) Waste water throughout the course of collection, transport, treatment and discharge or reuse.

Article 4

General provisions

1. The Parties shall take all appropriate measures to prevent, control and reduce water-related disease within a framework of integrated water-management systems aimed

till hållbar användning av vattenresurser, omgivande vattenkvalitet som inte utsätter människors hälsa för fara och skydd av vattenekosystem.

2. Parterna skall bland annat vidta lämpliga åtgärder för att se till att uppnå följande mål:

(a) Tillräckligt tillhandahållande av hälsosamt dricksvatten som är fritt från mikroorganismer, parasiter och substanser som, på grund av sitt antal eller sin koncentration utgör en potentiell fara för människors hälsa. Detta skall inbegripa skydd av vattenresurser som används såsom källa för dricksvatten, rening av vatten och inrättande, förbättring och underhåll av gemensamma system.

(b) Lämplig hygienisering vars standard är tillräckligt hög för att skydda människors hälsa och miljön. Det skall främst ske genom inrättande, förbättring och underhåll av gemensamma system.

(c) Ett effektivt skydd av vattenresurser som används såsom källa för dricksvatten och därtill hörande vattenekosystem från föroreningar av andra orsaker, inbegripet jordbruk, industri och övriga utsläpp av farliga substanser. Detta skall syfta till att effektivt minska och avlägsna utsläpp av substanser som bedöms vara farliga för människors hälsa och vattenekosystem.

(d) Tillfredsställande skydd av människors hälsa mot vattenrelaterade sjukdomar som uppstått genom att vatten använts för rekreation, för vattenbruk eller vid användning av avloppsvatten för bevattning eller för användning av avloppsslam i jordbruk eller vattenbruk, eller som har uppstått i det vatten där skaldjuren producerats eller infångats.

(e) Effektiva system för övervakning av situationer som skulle kunna resultera i epidemier av eller tillbud med vattenrelaterade sjukdomar och för bekämpning av dessa.

3. Efterföljande referenser i detta protokoll till "dricksvatten" och "hygienisering" avser dricksvatten och hygienisering som krävs för att uppfylla kriterierna i punkt 2 i denna artikel.

at sustainable use of water resources, ambient water quality which does not endanger human health, and protection of water ecosystems.

2. The Parties shall, in particular, take all appropriate measures for the purpose of ensuring:

(a) Adequate supplies of wholesome drinking water which is free from any micro-organisms, parasites and substances which, owing to their numbers or concentration, constitute a potential danger to human health. This shall include the protection of water resources which are used as sources of drinking water, treatment of water and the establishment, improvement and maintenance of collective systems;

(b) Adequate sanitation of a standard which sufficiently protects human health and the environment. This shall in particular be done through the establishment, improvement and maintenance of collective systems;

(c) Effective protection of water resources used as sources of drinking water, and their related water ecosystems, from pollution from other causes, including agriculture, industry and other discharges and emissions of hazardous substances. This shall aim at the effective reduction and elimination of discharges and emissions of substances judged to be hazardous to human health and water ecosystems;

(d) Sufficient safeguards for human health against water-related disease arising from the use of water for recreational purposes, from the use of water for aquaculture, from the water in which shellfish are produced or from which they are harvested, from the use of waste water for irrigation or from the use of sewage sludge in agriculture or aquaculture;

(e) Effective systems for monitoring situations likely to result in outbreaks or incidents of water-related disease and for responding to such outbreaks and incidents and to the risk of them.

3. Subsequent references in this Protocol to "drinking water" and "sanitation" are to drinking water and sanitation that are required to meet the requirements of paragraph 2 of this article.

4. Parterna skall basera sådana åtgärder på en bedömning av konsekvenserna av den föreslagna åtgärden, inbegripet för- och nackdelar med samt kostnader för

- a) människors hälsa,
- b) vattenresurser, och
- c) hållbar utveckling som tar avvikande nya följder av åtgärderna på olika miljöer i beaktande.

5. Parterna skall vidta lämpliga åtgärder för att skapa stabila och kapabla rättsliga, administrativa och ekonomiska ramar inom vilka de offentliga, privata och frivilliga sektorerna var och en kan bidra till att förbättra vattenvården i syfte att förebygga, kontrollera och minska vattenrelaterade sjukdomar.

6. Parterna skall kräva att offentliga organ som överväger att vidta åtgärder, eller att godkänna att andra vidtar åtgärder, som kan ha en betydande inverkan på miljön i vatten som omfattas av detta protokoll, skall beakta sådana åtgärders potentiella inverkan på folkhälsan.

7. Då en part även är part till konventionen om bedömning av gränsöverskridande miljökonsekvenser skall den partens offentliga organ rätta sig efter kriterierna i den konventionen med avseende på den föreslagna åtgärden samtidigt som även kriterierna i punkt 6 i denna artikel skall vara uppfyllda.

8. Detta protokoll skall inte påverka parternas rätt att upprätthålla, anta och genomföra strängare åtgärder än de som nedtecknats i detta protokoll.

9. Detta protokoll skall inte påverka protokollsparternas rättigheter och skyldigheter som härrör från konventionen eller någon annan befintlig internationell överenskommelse, utom i de fall då kriterierna i detta protokoll är strängare än motsvarande kriterier i konventionen eller i någon annan befintlig internationell överenskommelse.

4. The Parties shall base all such measures upon an assessment of any proposed measure in respect of all its implications, including the benefits, disadvantages and costs, for:

- (a) Human health;
- (b) Water resources; and
- (c) Sustainable development,

which takes account of the differing new impacts of any proposed measure on the different environmental mediums.

5. The Parties shall take all appropriate action to create legal, administrative and economic frameworks which are stable and enabling and within which the public, private and voluntary sectors can each make its contribution to improving water management for the purpose of preventing, controlling and reducing water-related disease.

6. The Parties shall require public authorities which are considering taking action, or approving the taking by others of action, that may have a significant impact on the environment of any waters within the scope of this Protocol to take due account of any potential impact of that action on public health.

7. Where a Party is a Party to the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context, compliance by public authorities of that Party with the requirements of that Convention in relation to a proposed action shall satisfy the requirement under paragraph 6 of this article in respect of that action.

8. The provisions of this Protocol shall not affect the rights of Parties to maintain, adopt or implement more stringent measures than those set down in this Protocol.

9. The provisions of this Protocol shall not affect the rights and obligations of any Party to this Protocol deriving from the Convention or any other existing international agreement, except where the requirements under this Protocol are more stringent than the corresponding requirements under the Convention or that other existing international agreement.

Artikel 5

Principer och synsätt

När parterna vidtar åtgärder för att genomföra detta protokoll skall parterna särskilt styras av följande principer och synsätt:

a) Försiktighetsprincipen, i kraft av vilken åtgärder för att förebygga, kontrollera eller minska vattenrelaterade sjukdomar inte får skjutas upp på den grunden att vetenskaplig forskning inte helt har bevisat ett orsaks samband mellan den faktor som åtgärden riktar sig mot, å ena sidan, och den faktorns potentiella bidrag till förekomsten av vattenrelaterade sjukdomar och/eller gränsöverskridande inverkan, å andra sidan.

b) Principen att förorenaren betalar, enligt vilken kostnader för förhindrande, kontroll och minskning av föroreningar skall bäras av förorenaren.

c) Enligt Förenta nationernas stadga och folkrättens principer har stater en suverän rätt att utnyttja sina egna resurser i enlighet med statens miljö- och utvecklingspolitik. Stater skall även ansvara för att verksamhet inom deras jurisdiktion eller kontroll inte orsakar skador på miljön i andra stater eller på områden som faller utanför deras nationella jurisdiktion.

d) Vattenresurser skall vårdas så att den nuvarande generationens behov täcks utan att detta äventyrar kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

e) Förebyggande åtgärder bör vidtas för att epidemier eller tillbud med vattenrelaterade sjukdomar skall kunna undvikas och för att skydda vattenresurser som används såsom källa för dricksvatten, då sådana åtgärder är effektivare för att undgå skador och dessutom mera kostnadseffektiva än avhjälpande åtgärder.

f) Vattenvårdande åtgärder bör vidtas på lägsta lämpliga administrativa nivå.

g) Vatten har sociala, ekonomiska och miljömässiga värden och bör därför vårdas så att den mest godtagbara och hållbara kombinationen av dessa värden uppnås.

h) En effektiv användning av vatten bör

Article 5

Principles and approaches

In taking measures to implement this Protocol, the Parties shall be guided in particular by the following principles and approaches:

(a) The precautionary principle, by virtue of which action to prevent, control or reduce water-related disease shall not be postponed on the ground that scientific research has not fully proved a causal link between the factor at which such action is aimed, on the one hand, and the potential contribution of that factor to the prevalence of water-related disease and/or transboundary impacts, on the other hand;

(b) The polluter-pays principle, by virtue of which costs of pollution prevention, control and reduction shall be borne by the polluter;

(c) States have, in accordance with the Charter of the United Nations and the principles of international law, the sovereign right to exploit their own resources pursuant to their own environmental and developmental policies, and the responsibility to ensure that activities within their jurisdiction or control do not cause damage to the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction;

(d) Water resources shall be managed so that the needs of the present generation are met without compromising the ability of future generations to meet their own needs;

(e) Preventive action should be taken to avoid outbreaks and incidents of water-related disease and to protect water resources used as sources of drinking water because such action addresses the harm more efficiently and can be more cost-effective than remedial action;

(f) Action to manage water resources should be taken at the lowest appropriate administrative level;

(g) Water has social, economic and environmental values and should therefore be managed so as to realize the most acceptable and sustainable combination of those values;

(h) Efficient use of water should be pro-

främjas via ekonomiska instrument och upplysning.

i) Tillgång till information och allmänhetens deltagande i beslutsprocesser avseende vatten och hälsa behövs, bland annat, för att förbättra beslutens kvalitet och genomförande, för att medvetandegöra allmänheten om dessa frågor, för att ge allmänheten möjligheten att ge uttryck för sin oro och för att göra det möjligt för offentliga organ att beakta denna oro i tillbörlig utsträckning. Sådan tillgång och sådant deltagande bör kompletteras med lämplig tillgång till rättslig och administrativ prövning av beslut.

j) Vattenresurser bör i största möjliga utsträckning vårdas på ett integrerat sätt på basis av flodområden i syfte att förena social och ekonomisk utveckling med skyddet av naturliga ekosystem och hänföra vattenvård till reglerande åtgärder som avser andra miljöer. Ett sådant integrerat synsätt bör tillämpas för hela flodområdet, oavsett om det är gränsöverskridande eller inte, inbegripet därmed förbundna kustvatten, hela grundvattenbildningen eller berörda delar av ett sådant flodområde eller en sådan grundvattenbildning.

k) Särskild hänsyn bör tas till skydd av människor som är särskilt känsliga för vattenrelaterade sjukdomar.

l) Rättvis tillgång till vatten både i kvantitets- och kvalitetshänseende bör tillhandahållas hela befolkningen, särskilt dem som är missgynnade eller socialt utstötta.

m) Såsom ett motstycke till sina rättigheter till och anspråk på vatten enligt privat och offentlig rätt bör fysiska och juridiska personer och institutioner, oavsett om de tillhör den offentliga eller privata sektorn, bidra till skyddet av vattenmiljön och bevarandet av vattenresurserna.

n) Vid genomförandet av detta protokoll skall tillbörlig vikt fästas vid lokala problem, behov och kunskaper.

moted through economic instruments and awareness-building;

(i) Access to information and public participation in decision-making concerning water and health are needed, inter alia, in order to enhance the quality and the implementation of the decisions, to build public awareness of issues, to give the public the opportunity to express its concerns and to enable public authorities to take due account of such concerns. Such access and participation should be supplemented by appropriate access to judicial and administrative review of relevant decisions;

(j) Water resources should, as far as possible, be managed in an integrated manner on the basis of catchment areas, with the aims of linking social and economic development to the protection of natural ecosystems and of relating water-resource management to regulatory measures concerning other environmental mediums. Such an integrated approach should apply across the whole of a catchment area, whether transboundary or not, including its associated coastal waters, the whole of a groundwater aquifer or the relevant parts of such a catchment area or groundwater aquifer;

(k) Special consideration should be given to the protection of people who are particularly vulnerable to water-related disease;

(l) Equitable access to water, adequate in terms both of quantity and of quality, should be provided for all members of the population, especially those who suffer a disadvantage or social exclusion;

(m) As a counterpart to their rights and entitlements to water under private law and public law, natural and legal persons and institutions, whether in the public sector or the private sector, should contribute to the protection of the water environment and the conservation of water resources; and

(n) In implementing this Protocol, due account should be given to local problems, needs and knowledge.

Artikel 6

Mål och beräknade tidpunkter för målens uppnående

1. För att uppnå målet med detta protokoll skall parterna sträva efter

a) tillgång till dricksvatten för alla, och
b) tillhandahållande av hygienisering för alla inom ramen för ett integrerat vatten-vårdssystem som syftar till hållbar användning av vattenresurser, omgivande vattenkvalitet som inte utsätter människors hälsa för fara och skydd av vattenekosystem.

2. I dessa syften skall var och en av parterna uppställa och offentliggöra nationella och/eller lokala mål för standarder och prestationsnivåer som behöver uppnås eller upprätthållas för en hög skyddsnivå gentemot vattenrelaterade sjukdomar. Dessa mål skall revideras kontinuerligt. Vid utförandet av allt detta skall inom en öppen och tydlig ram lämpliga praktiska och/eller andra förberedelser göras för allmänhetens deltagande och detta skall ske på så vis att tillbörlig vikt läggs vid resultatet av allmänhetens deltagande. Förutom i de fall då nationella eller lokala omständigheter gör dem irrelevanta för förebyggandet, kontrollen och minskningen av vattenrelaterade sjukdomar skall målen omfatta bland annat följande:

a) Kvaliteten av tillhandahållet dricksvatten, med beaktande av Världshälsoorganisationens riktlinjer för dricksvattenkvalitet.

b) Minskning av skalan av epidemier av och tillbud med vattenrelaterade sjukdomar.

c) Förbättring av gemensamma system och andra sätt för tillhandahållande av dricksvatten till territoriella områden eller befolkningsmängder som skall betjänas.

d) Förbättring av gemensamma system och andra sätt för hygienisering i territoriella områden eller för befolkningsmängder som skall betjänas.

e) Prestationsnivåer som skall uppnås för sådana gemensamma system och andra sätt

Article 6

Targets and target dates

1. In order to achieve the objective of this Protocol, the Parties shall pursue the aims of:

(a) Access to drinking water for everyone;
(b) Provision of sanitation for everyone within a framework of integrated water-management systems aimed at sustainable use of water resources, ambient water quality which does not endanger human health, and protection of water ecosystems.

2. For these purposes, the Parties shall each establish and publish national and/or local targets for the standards and levels of performance that need to be achieved or maintained for a high level of protection against water-related disease. These targets shall be periodically revised. In doing all this, they shall make appropriate practical and/or other provisions for public participation, within a transparent and fair framework, and shall ensure that due account is taken of the outcome of the public participation. Except where national or local circumstances make them irrelevant for preventing, controlling and reducing water-related disease, the targets shall cover, inter alia:

(a) The quality of the drinking water supplied, taking into account the Guidelines for drinking-water quality of the World Health Organization;

(b) The reduction of the scale of outbreaks and incidents of water-related disease;

(c) The area of territory, or the population sizes or proportions, which should be served by collective systems for the supply of drinking water or where the supply of drinking water by other means should be improved;

(d) The area of territory, or the population sizes or proportions, which should be served by collective systems of sanitation or where sanitation by other means should be improved;

(e) The levels of performance to be achieved by such collective systems and by

för tillhandahållande av vatten respektive hygienisering.

f) Tillämpning av allmänt vedertagna metoder för tillhandahållande av vatten och hygienisering, inbegripet skydd av vatten som är en källa för dricksvatten.

g) Förekomst av utsläpp av

- i) orenat avloppsvatten, och
- ii) orenade regnvattenöversvämningar från uppsamlingssystem för avloppsvatten avseende vatten som omfattas av detta protokoll.

h) Kvaliteten av utsläpp av avloppsvatten från behandlingsanläggningar till vatten som faller inom detta protokolls tillämpningsområde.

i) Utsläpp och återanvändning av avloppsslam från gemensamma hygieniseringssystem eller andra hygieniseringsanläggningar och kvaliteten på avloppsvatten som används för bevattning. Härvid skall Världshälsoorganisationens riktlinjer och riktlinjerna i Förenta nationernas miljöprogram avseende en säker användning av avloppsvatten och exkret från jordbruk och vattenbruk beaktas.

j) Kvaliteten hos vatten som används såsom källa för dricksvatten och som vanligen används till badvatten, vattenbruk eller produktion och fångst av skaldjur.

k) Tillämpning av allmänt vedertagna metoder för vården av inneslutna vatten som vanligen är tillgängliga för badande.

l) Fastställande och åtgärdande av särskilt förorenade områden som har skadlig inverkan på vatten som omfattas av detta protokoll eller som sannolikt kommer att omfattas av detsamma och som därmed hotar att ge upphov till vattenrelaterade sjukdomar.

m) Effektiviteten hos systemen för vård, utveckling, skydd och användning av vattenresurser, inbegripet tillämpningen av allmänt vedertagna metoder för kontrollen av föroreningar från alla sorters olika källor.

n) Frekvensen av offentliggörandet av information om kvaliteten hos det dricksvatten som tillhandahålls och av annat vatten som berörs av målen i denna punkt i intervallen mellan offentliggörandet av information enligt artikel 7.2.

such other means of water supply and sanitation respectively;

(f) The application of recognized good practice to the management of water supply and sanitation, including the protection of waters used as sources for drinking water;

(g) The occurrence of discharges of:

- (i) Untreated waste water; and
- (ii) Untreated storm water overflows from waste-water collection systems to waters within the scope of this Protocol;

(h) The quality of discharges of waste water from waste-water treatment installations to waters within the scope of this Protocol;

(i) The disposal or reuse of sewage sludge from collective systems of sanitation or other sanitation installations and the quality of waste water used for irrigation purposes, taking into account the Guidelines for the safe use of waste water and excreta in agriculture and aquaculture of the World Health Organization and the United Nations Environment Programme;

(j) The quality of waters which are used as sources for drinking water, which are generally used for bathing or which are used for aquaculture or for the production or harvesting of shellfish;

(k) The application of recognized good practice to the management of enclosed waters generally available for bathing;

(l) The identification and remediation of particularly contaminated sites which adversely affect waters within the scope of this Protocol or are likely to do so and which thus threaten to give rise to water-related disease;

(m) The effectiveness of systems for the management, development, protection and use of water resources, including the application of recognized good practice to the control of pollution from sources of all kinds;

(n) The frequency of the publication of information on the quality of the drinking water supplied and of other waters relevant to the targets in this paragraph in the intervals between the publication of information under article 7, paragraph 2.

3. Inom två år från att ha blivit part skall parten fastställa och offentliggöra de mål som anges i punkt 2 i denna artikel och datum för när dessa mål skall ha uppnåtts.

4. I de fall ett långdraget genomförandeförfarande kan förväntas innan målet uppnås skall mellanliggande och gradvisa mål uppställas.

5. För att främja uppnåendet av de mål som avses i punkt 2 i denna artikel skall vardera parten göra följande:

(a) Inrätta nationella och lokala ordningar för samordning mellan deras respektive behöriga myndigheter.

(b) Utarbeta planer för vattenvård i gränsöverskridande, nationella och/eller lokala sammanhang, företrädesvis på grundval av fångstområden och grundvattenbildningar. Detta skall ske inom en öppen och tydlig ram och lämpliga praktiska och/eller andra förberedelser skall göras för allmänhetens deltagande på så vis att tillbörlig vikt läggs vid resultatet av allmänhetens deltagande. Sådana planer kan föras in i andra planer, program och handlingar som upprättas för andra ändamål under förutsättning att de gör det möjligt för allmänheten att klart se förslagen för uppnående av de mål som avses i denna artikel och respektive slutdatum för dessa mål.

(c) Inrätta och upprätthålla ett rättsligt och institutionellt ramverk för övervakning och upprätthållande av standarder för dricksvattnets kvalitet.

(d) Inrätta och upprätthålla åtgärder, inbegripet rättsliga och institutionella sådana där så är lämpligt, för övervakning, främjande av utförandet och, om nödvändigt, upprätthållande av övriga standarder och utförandenivåer för vilka mål (som avses i punkt 2 i denna artikel) har fastställts.

Artikel 7

Granskning och bedömning av framsteg

1. Parterna skall samla in och utvärdera uppgifter om

(a) sina framsteg i riktning mot att uppnå de mål som anges i artikel 6.2, och

3. Within two years of becoming a Party, each Party shall establish and publish targets referred to in paragraph 2 of this article, and target dates for achieving them.

4. Where a long process of implementation is foreseen for the achievement of a target, intermediate or phased targets shall be set.

5. In order to promote the achievement of the targets referred to in paragraph 2 of this article, the Parties shall each:

(a) Establish national or local arrangements for coordination between their competent authorities;

(b) Develop water-management plans in transboundary, national and/or local contexts, preferably on the basis of catchment areas or groundwater aquifers. In doing so, they shall make appropriate practical and/or other provisions for public participation, within a transparent and fair framework, and shall ensure that due account is taken of the outcome of the public participation. Such plans may be incorporated in other relevant plans, programmes or documents which are being drawn up for other purposes, provided that they enable the public to see clearly the proposals for achieving the targets referred to in this article and the respective target dates;

(c) Establish and maintain a legal and institutional framework for monitoring and enforcing standards for the quality of drinking water;

(d) Establish and maintain arrangements, including, where appropriate, legal and institutional arrangements, for monitoring, promoting the achievement of and, where necessary, enforcing the other standards and levels of performance for which targets referred to in paragraph 2 of this article are set.

Article 7

Review and assessment of progress

1. The Parties shall each collect and evaluate data on:

(a) Their progress towards the achievement of the targets referred to in article 6, paragraph 2;

(b) indikatorer som är utformade för att visa i vilken utsträckning framstegen har bidragit till att förebygga, kontrollera och minska vattenrelaterade sjukdomar.

2. Parterna skall regelbundet offentliggöra resultatet av denna insamling och utvärdering av uppgifter. Regelbundenheten av detta offentliggörande skall fastställas vid konventionsparternas möte.

3. Parterna skall se till att resultatet av de vatten- och utsläppsprover som utförts i syfte att samla in uppgifter är tillgängliga för allmänheten.

4. På grundval av denna insamling och utvärdering av uppgifter skall var och en av parterna regelbundet granska de framsteg som gjorts i uppnåendet av de mål som anges i artikel 6.2 och offentliggöra en bedömning av dessa framsteg. Regelbundenheten av sådana granskningar skall fastställas vid konventionsparternas möte. Utan att det påverkar möjligheten till oftare förekommande granskningar i enlighet med artikel 6.2, skall granskningar enligt denna punkt inbegripa en granskning av de mål som anges i artikel 6.2. Detta skall ske för att förbättra målen mot bakgrund av vetenskaplig och teknisk kunskap.

5. Parterna skall för spridning till övriga parter inge en kortfattad rapport om de uppgifter som samlats in och utvärderats samt en bedömning av de framsteg som gjorts till det sekretariat som anges i artikel 17. Sådana rapporter skall göras i enlighet med de riktlinjer som dras upp vid konventionsparternas möte. Dessa riktlinjer skall medföra att parterna för detta ändamål kan använda rapporter som innehåller intressant information som tagits fram för andra internationella fora.

6. Vid parternas möte skall framstegen avseende protokollets genomförande utvärderas på grundval av sådana kortfattade rapporter.

Artikel 8

Reaktionssystem

1. Parterna skall på lämpligt sätt se till att följande sker:

(b) Indicators that are designed to show how far that progress has contributed towards preventing, controlling or reducing water-related disease.

2. The Parties shall each publish periodically the results of this collection and evaluation of data. The frequency of such publication shall be established by the Meeting of the Parties.

3. The Parties shall each ensure that the results of water and effluent sampling carried out for the purpose of this collection of data are available to the public.

4. On the basis of this collection and evaluation of data, each Party shall review periodically the progress made in achieving the targets referred to in article 6, paragraph 2, and publish an assessment of that progress. The frequency of such reviews shall be established by the Meeting of the Parties. Without prejudice to the possibility of more frequent reviews under article 6, paragraph 2, reviews under this paragraph shall include a review of the targets referred to in article 6, paragraph 2, with a view to improving the targets in the light of scientific and technical knowledge.

5. Each Party shall provide to the secretariat referred to in article 17, for circulation to the other Parties, a summary report of the data collected and evaluated and the assessment of the progress achieved. Such reports shall be in accordance with guidelines established by the Meeting of the Parties. These guidelines shall provide that the Parties can use for this purpose reports covering the relevant information produced for other international forums.

6. The Meeting of the Parties shall evaluate progress in implementing this Protocol on the basis of such summary reports.

Article 8

Response systems

1. The Parties shall each, as appropriate, ensure that:

(a) Att vittomspännande nationell och/eller lokal kontroll och system för tidig varning införs, förbättras och upprätthålls i följande syften:

- (i) Att fastställa epidemier av eller tillbud med vattenrelaterade sjukdomar eller allvarlig fara för sådana epidemier eller tillbud, inbegripet de som orsakats av tillbud med förorenat vatten och extrema väderförhållanden.
- (ii) Att snabbt och tydligt meddela de berörda offentliga organen om sådana epidemier, tillbud eller faror.
- (iii) Att i händelse av att vattenrelaterad sjukdom utgör en överhängande fara för folkhälsan, sprida den information som ett offentligt organ har och som kan hjälpa allmänheten att förhindra eller minska skadan till dem som kan tänkas vara berörda.
- (iv) Att ge rekommendationer till berörda offentliga organ och i lämplig utsträckning till allmänheten om förebyggande och avhjälpanande åtgärder.

(b) Att vittomspännande nationella och lokala beredskapsplaner för sådana epidemier, tillbud och faror förbereds i tid på lämpligt sätt.

(c) Att berörda offentliga organ har den nödvändiga kapaciteten för att reagera mot sådana epidemier, tillbud och faror i enlighet med beredskapsplanen.

2. Att system för kontroll och tidig varning, beredskapsplaner och reaktionsmöjligheter i samband med vattenrelaterade sjukdomar kan kombineras med sådana som avser andra angelägenheter.

3. Inom tre år från att ha blivit part skall parten ha infört de system för övervakning och tidig varning, beredskapsplaner och reaktionssystem som anges i punkt 1 i denna artikel.

(a) Comprehensive national and/or local surveillance and early-warning systems are established, improved or maintained which will:

- (i) Identify outbreaks or incidents of water-related disease or significant threats of such outbreaks or incidents, including those resulting from water-pollution incidents or extreme weather events;
- (ii) Give prompt and clear notification to the relevant public authorities about such outbreaks, incidents or threats;
- (iii) In the event of any imminent threat to public health from water-related disease, disseminate to members of the public who may be affected all information that is held by a public authority and that could help the public to prevent or mitigate harm;
- (iv) Make recommendations to the relevant public authorities and, where appropriate, to the public about preventive and remedial actions;

(b) Comprehensive national and local contingency plans for responses to such outbreaks, incidents and risks are properly prepared in due time;

(c) The relevant public authorities have the necessary capacity to respond to such outbreaks, incidents or risks in accordance with the relevant contingency plan.

2. Surveillance and early-warning systems, contingency plans and response capacities in relation to water-related disease may be combined with those in relation to other matters.

3. Within three years of becoming a Party, each Party shall have established the surveillance and early-warning systems, contingency plans and response capacities referred to in paragraph 1 of this article.

Artikel 9

Allmänhetens medvetenhet, utbildning, fortbildning, forskning, utveckling och information

1. Parterna skall vidta åtgärder för att göra medvetenheten starkare inom alla offentliga sektorer om följande:

(a) Vikten av och förhållandet mellan vattenvård och folkhälsa.

(b) Rättigheter till och anspråk på vatten och motsvarande åtaganden enligt privat och offentlig rätt för juridiska och fysiska personer samt institutioner, oavsett om det rör den privata eller offentliga sektorn, såväl som moraliska förpliktelser att bidra till skyddet av vattenmiljön och bevarandet av vattenresurser.

2. Parterna skall främja

(a) förståelsen av folkhälsoaspekterna av arbetet med vattenvård, tillhandahållande av vatten och hygienisering hos de som ansvarar för detta arbete, och

(b) förståelsen av de grundläggande principerna för vattenvård, tillhandahållande av vatten och hygienisering hos de som ansvarar för folkhälsan.

3. Parterna skall uppmuntra utbildning och fortbildning av fackmässig och teknisk personal som behövs för vattenvård och för att driva system för tillhandahållande av vatten och hygienisering samt att uppmuntra underhållande och förbättrande av personalens kunskaper och skicklighet. Denna utbildning och fortbildning skall inbegripa berörda folkhälsoaspekter.

4. Parterna skall främja

(a) forskning i och utveckling av kostnadseffektiva medel och tekniker för förebyggande, kontroll och minskning av vattenrelaterade sjukdomar.

(b) Utveckling av integrerade informationssystem för hantering av uppgifter om långsiktiga trender, nuvarande frågeställningar och tidigare problem och lyckade lösningar på dessa inom områdena vatten och hälsa, samt tillhandahållande av sådana information till de behöriga myndigheterna.

Article 9

Public awareness, education, training, research and development and information

1. The Parties shall take steps designed to enhance the awareness of all sectors of the public regarding:

(a) The importance of, and the relationship between, water management and public health;

(b) The rights and entitlements to water and corresponding obligations under private and public law of natural and legal persons and institutions, whether in the public sector or the private sector, as well as their moral obligations to contribute to the protection of the water environment and the conservation of water resources.

2. The Parties shall promote:

(a) Understanding of the public-health aspects of their work by those responsible for water management, water supply and sanitation; and

(b) Understanding of the basic principles of water management, water supply and sanitation by those responsible for public health.

3. The Parties shall encourage the education and training of the professional and technical staff who are needed for managing water resources and for operating systems of water supply and sanitation, and encourage the updating and improvement of their knowledge and skills. This education and training shall include relevant aspects of public health.

4. The Parties shall encourage:

(a) Research into, and development of, cost-effective means and techniques for the prevention, control and reduction of water-related disease;

(b) Development of integrated information systems to handle information about long-term trends, current concerns and past problems and successful solutions to them in the field of water and health, and provision of such information to competent authorities.

Artikel 10

Information till allmänheten

1. Såsom ett komplement till kraven i detta protokoll om att offentliggöra särskild information eller särskilda handlingar kommer att parterna inom ramen för sin lagstiftning skall göra sådan information som innehas av offentliga organ tillgänglig för allmänheten om den rimligen behövs för att upplysa den allmänna diskussionen om följande:

(a) Fastställande av mål och tidpunkt för uppnåendet av dessa mål samt utarbetande av planer för vattenvård i enlighet med artikel 6.

(b) Införande, förbättring och bibehållande av system för kontroll och tidig varning samt beredskapsplaner i enlighet med artikel 8.

(c) Främjande av allmänhetens medvetenhet, utbildning, fortbildning, forskning, utveckling och information i enlighet med artikel 9.

2. Parterna skall se till att offentliga organ, som gensvar på en förfrågan om annan information som berör genomförandet av detta protokoll, gör sådan information tillgänglig för allmänheten inom en rimlig tid och inom ramen för nationell lagstiftning.

3. Parterna skall se till att den information som avses i artikel 7.4 och punkt 1 i denna artikel görs tillgänglig för allmänhetens insyn utan kostnad vid rimliga tidpunkter. Parterna skall även tillhandahålla allmänheten rimliga möjligheter att till en rimlig kostnad erhålla kopior av sådan information.

4. Bestämmelserna i detta protokoll kan inte tvinga ett offentligt organ att offentliggöra information eller göra information tillgänglig för allmänheten under följande omständigheter:

(a) Det offentliga organet innehar inte informationen.

(b) Begäran om information är uppenbart orimlig eller för allmänt formulerad.

Article 10

Public information

1. As a complement to the requirements of this Protocol for Parties to publish specific information or documents, each Party shall take steps within the framework of its legislation to make available to the public such information as is held by public authorities and is reasonably needed to inform public discussion of:

(a) The establishment of targets and of target dates for their achievement and the development of water-management plans in accordance with article 6;

(b) The establishment, improvement or maintenance of surveillance and early-warning systems and contingency plans in accordance with article 8;

(c) The promotion of public awareness, education, training, research, development and information in accordance with article 9.

2. Each Party shall ensure that public authorities, in response to a request for other information relevant to the implementation of this Protocol, make such information available within a reasonable time to the public, within the framework of national legislation.

3. The Parties shall ensure that information referred to in article 7, paragraph 4, and paragraph 1 of this article shall be available to the public at all reasonable times for inspection free of charge, and shall provide members of the public with reasonable facilities for obtaining from the Parties, on payment of reasonable charges, copies of such information.

4. Nothing in this Protocol shall require a public authority to publish information or make information available to the public if:

(a) The public authority does not hold the information;

(b) The request for the information is manifestly unreasonable or formulated in too general a manner; or

(c) Informationen avser material som ännu inte är fullfärdigat eller som avser de offentliga organens interna angelägenheter och ett undantag stipuleras i nationell lagstiftning eller framgår av sedvana. Hänsyn skall tas till om allmänintresset är betjänt av att informationen lämnas ut.

5. Bestämmelserna i detta protokoll kan inte tvinga ett offentligt organ att offentliggöra information eller göra information tillgänglig för allmänheten, om röjande av informationen skulle ha en skadlig inverkan på

(a) den konfidentiella karaktären av de offentliga organens förfaranden i de fall sekretess krävs enligt nationell rätt,

(b) yttre förbindelser, nationellt försvar eller allmän säkerhet,

(c) rättvisans gång, en persons möjlighet att få en rättvis och opartisk prövning eller ett offentligt organs möjlighet att leda en utredning av brottslig eller disciplinär natur,

(d) sekretessen för kommersiell och industriell information i de fall då sådan sekretess är skyddad enligt lag till skydd för ett legitimt ekonomiskt intresse; inom ramen härför skall information om utsläpp som berör miljöskyddet lämnas ut.

(e) immateriella rättigheter,

(f) sekretessen för personuppgifter och/eller filer som avser en fysisk person i de fall då denna person inte har gett sitt medgivande till att uppgifterna blir tillgängliga för allmänheten och under förutsättning att sekretess stipuleras i den nationella lagstiftningen,

(g) tredje mans intressen i de fall då denna har tillhandahållit information som har begärts in utan att tredje man är juridiskt förpliktad till detta eller skulle kunna göras till föremål för en sådan förpliktelse, om tredje man inte lämnar sitt samtycke till att materialet avslöjas, eller

(h) den miljö som informationen avser, såsom till exempel sällsynta arters häckningsplatser.

Dessa sekretessgrunder skall tolkas restriktivt med beaktande av det allmänna intresse som är betjänt av röjande av sekretessen och av om upplysningarna avser utsläpp i naturen.

(c) The information concerns material in the course of completion or concerns internal communications of public authorities where such an exemption is provided for in national law or customary practice, taking into account the public interest served by disclosure.

5. Nothing in this Protocol shall require a public authority to publish information or make information available to the public if disclosure of the information would adversely affect:

(a) The confidentiality of the proceedings of public authorities, where such confidentiality is provided for under national law;

(b) International relations, national defence or public security;

(c) The course of justice, the ability of a person to receive a fair trial or the ability of a public authority to conduct an enquiry of a criminal or disciplinary nature;

(d) The confidentiality of commercial or industrial information, where such confidentiality is protected by law in order to protect a legitimate economic interest. Within this framework, information on emissions and discharges which are relevant for the protection of the environment shall be disclosed;

(e) Intellectual property rights;

(f) The confidentiality of personal data and/or files relating to a natural person where that person has not consented to the disclosure of the information to the public, where such confidentiality is provided for in national law;

(g) The interests of a third party which has supplied the information requested without that party being under, or being capable of being put under, a legal obligation to do so, and where that party does not consent to the release of the material; or

(h) The environment to which the information relates, such as the breeding sites of rare species.

These grounds for not disclosing information shall be interpreted in a restrictive way, taking into account the public interest served by disclosure and taking into account whether the information relates to emissions and discharges into the environment.

Artikel 11

Internationellt samarbete

Parterna skall samarbeta och, då detta är lämpligt, hjälpa varandra

(a) i internationella åtgärder till stöd för målen i detta protokoll, och

(b) på begäran, vid genomförandet av nationella och lokala planer i enlighet med detta protokoll.

Artikel 12

Gemensamma och samordnade internationella åtgärder

I enlighet med artikel 11 a skall parterna främja samarbete avseende internationella åtgärder som gäller följande:

(a) Utarbetande av gemensamt överenskomna mål i de frågor som anges i artikel 6.2.

(b) Utarbetande av indikatorer för de i artikel 7.1 b angivna ändamålen i syfte att visa i vilken utsträckning åtgärderna avseende vattenrelaterade sjukdomar har varit framgångsrika för förebyggande, kontroll och minskning av sådana sjukdomar.

(c) Införandet av gemensamma eller samordnade system för kontroll och tidig varning, beredskapsplaner och reaktionssystem som en del av, eller som ett komplement till, nationella system som upprätthålls i enlighet med artikel 8. Syftet är att åtgärder skall vidtas för hantering av epidemier av eller tillbud med vattenrelaterade sjukdomar eller allvarlig fara för sådana epidemier eller tillbud, särskilt sådana som orsakats av tillbud med förorenat vatten och extrema väderförhållanden.

(d) Ömsesidig hjälp vid åtgärder i samband med epidemier av eller tillbud med vattenrelaterade sjukdomar eller allvarlig fara för sådana epidemier eller tillbud, särskilt sådana som orsakats av tillbud med förorenat vatten eller extrema väderförhållanden.

(e) Utveckling av integrerade informationssystem och databaser, informationsut-

Article 11

International cooperation

The Parties shall cooperate and, as appropriate, assist each other:

(a) In international actions in support of the objectives of this Protocol;

(b) On request, in implementing national and local plans in pursuance of this Protocol.

Article 12

Joint and coordinated international action

In pursuance of article 11, subparagraph (a), the Parties shall promote cooperation in international action relating to:

(a) The development of commonly agreed targets for matters referred to in article 6, paragraph 2;

(b) The development of indicators for the purposes of article 7, paragraph 1 (b), to show how far action on water-related disease has been successful in preventing, controlling and reducing such disease;

(c) The establishment of joint or coordinated systems for surveillance and early-warning systems, contingency plans and response capacities as part of, or to complement, the national systems maintained in accordance with article 8 for the purpose of responding to outbreaks and incidents of water-related disease and significant threats of such outbreaks and incidents, especially from water-pollution incidents or extreme weather events;

(d) Mutual assistance in responding to outbreaks and incidents of water-related disease and significant threats of such outbreaks and incidents, especially from water-pollution incidents or extreme weather events;

(e) The development of integrated information systems and databases, exchange of

byte och gemensamt utbyte av tekniskt och juridiskt kunnande och erfarenhet.

(f) Ett snabbt och tydligt meddelande från en parts behöriga myndigheter till en annan parts motsvarande myndigheter som kan vara berörda av sådana epidemier, tillbud eller faror om

- (i) epidemier och tillbud avseende vattenrelaterade sjukdomar, och
- (ii) allvarliga faror för sådana epidemier och tillbud har konstaterats.

(g) Informationsutbyte medelst effektiv spridning till allmänheten av information om vattenrelaterade sjukdomar.

information and sharing of technical and legal knowledge and experience;

(f) The prompt and clear notification by the competent authorities of one Party to the corresponding authorities of other Parties which may be affected of:

- (i) Outbreaks and incidents of water-related disease, and
- (ii) Significant threats of such outbreaks and incidents which have been identified;

(g) The exchange of information on effective means of disseminating to the public information about water-related disease.

Artikel 13

Samarbete avseende gränsöverskridande vatten

1. I de fall några av parterna gränsar till samma gränsöverskridande vattendrag skall de, som ett komplement till sina andra skyldigheter enligt artiklarna 11 och 12, samarbeta och, om så är lämpligt, hjälpa varandra i arbetet med att förebygga, kontrollera och minska vattenrelaterade sjukdomars gränsöverskridande inverkan. De skall bland annat göra följande:

(a) Utbyta information och dela kunnande med varandra om gränsöverskridande vatten och de problem och risker som dessa medför i och med att de andra parterna gränsar till samma vatten.

(b) Sträva efter att tillsammans med de övriga parter som gränsar till samma gränsöverskridande vatten införa gemensamma eller samordnade planer för vattenvård i enlighet med artikel 6.5 b, system för kontroll och tidig varning och beredskapsplaner i enlighet med artikel 8.1 för att kunna reagera på epidemier av eller tillbud med vattenrelaterade sjukdomar eller allvarlig fara för sådana epidemier eller tillbud, särskilt sådana som orsakats av tillbud med förorenat vatten och extrema väderförhållanden.

(c) Anpassa sina avtal och andra åtgärder avseende gränsöverskridande vatten på grundval av likställdhet och ömsesidighet i syfte att avlägsna alla motsägelser i förhållande till de grundläggande principerna i

Article 13

Cooperation in relation to transboundary waters

1. Where any Parties border the same transboundary waters, as a complement to their other obligations under articles 11 and 12, they shall cooperate and, as appropriate, assist each other to prevent, control and reduce transboundary effects of water-related disease. In particular, they shall:

(a) Exchange information and share knowledge about the transboundary waters and the problems and risks which they present with the other Parties bordering the same waters;

(b) Endeavour to establish with the other Parties bordering the same transboundary waters joint or coordinated water-management plans in accordance with article 6, paragraph 5 (b), and surveillance and early-warning systems and contingency plans in accordance with article 8, paragraph 1, for the purpose of responding to outbreaks and incidents of water-related disease and significant threats of such outbreaks and incidents, especially from water-pollution incidents or extreme weather events;

(c) On the basis of equality and reciprocity, adapt their agreements and other arrangements regarding their transboundary waters in order to eliminate any contradictions with the basic principles of this Proto-

detta protokoll och för att definiera sina relationer till och sitt uppförande gentemot varandra vad gäller målen med detta protokoll.

(d) Samråda med varandra, om någon av parterna begär detta, om betydelsen av skadlig inverkan på människors hälsa som kan utgöras av en vattenrelaterad sjukdom.

2. I de fall då de berörda parterna är konventionsparter skall samarbete och hjälp vad gäller gränsöverskridande inverkan av vattenrelaterad sjukdom ske i enlighet med konventionen.

Artikel 14

Internationellt stöd till nationella åtgärder

När parterna samarbetar och hjälper varandra i genomförandet av nationella och lokala planer i enlighet med artikel 11 b, skall parterna bland annat överväga hur de bäst kan hjälpa till att främja följande:

(a) Utarbetande av planer för vattenvård i gränsöverskridande, nationella och/eller lokala sammanhang och system för förbättring av tillhandahållande av vatten och hygienisering.

(b) Förbättring av projektutformning, särskilt för infrastrukturprojekt, i enlighet med sådana planer och system för att underlätta tillgången till finansieringskällor.

(c) Effektivt genomförande av sådana projekt.

(d) Införande av system för kontroll och tidig varning, beredskapsplaner och reaktion i samband med vattenrelaterade sjukdomar.

(e) Utarbetande av lagstiftning till stöd för genomförandet av detta protokoll.

(f) Utbildning och fortbildning av nyckelpersonal med fackkunskaper och teknisk personal.

(g) Forskning i och utarbetande av kostnadseffektiva medel och tekniska lösningar för förebyggande, kontroll och minskning av vattenrelaterade sjukdomar.

(h) Drift av effektiva nät för övervakning och bedömning av tillhandahållandet och

col and to define their mutual relations and conduct regarding the aims of this Protocol;

(d) Consult each other, at the request of any one of them, on the significance of any adverse effect on human health which may constitute a water-related disease.

2. Where the Parties concerned are Parties to the Convention, the cooperation and assistance in respect of any transboundary effects of water-related disease which are transboundary impacts shall take place in accordance with the provisions of the Convention.

Article 14

Internationala support for national action

When cooperating and assisting each other in the implementation of national and local plans in pursuance of article 11, subparagraph (b), the Parties shall, in particular, consider how they can best help to promote:

(a) Preparation of water-management plans in transboundary, national and/or local contexts and of schemes for improving water supply and sanitation;

(b) Improved formulation of projects, especially infrastructure projects, in pursuance of such plans and schemes, in order to facilitate access to sources of finance;

(c) Effective execution of such projects;

(d) Establishment of systems for surveillance and early-warning systems, contingency plans and response capacities in relation to water-related disease;

(e) Preparation of legislation needed to support the implementation of this Protocol;

(f) Education and training of key professional and technical staff;

(g) Research into, and development of, cost-effective means and techniques for preventing, controlling and reducing water-related disease;

(h) Operation of effective networks to monitor and assess the provision and quality

kvaliteten av vattenrelaterade tjänster samt utveckling av integrerade informationssystem och databaser.

(i) Uppnående av kvalitetssäkring för övervakningsverksamheten, inbegripet provningsjämförelse.

of water-related services, and development of integrated information systems and databases;

(i) Achievement of quality assurance for monitoring activities, including inter-laboratory comparability.

Artikel 15

Granskning av överstämmelse med protokollet

Parterna skall granska överensstämmelsen med bestämmelserna i protokollet på grundval av de granskningar och bedömningar som anges i artikel 7. Multilaterala åtgärder av icke-konfronterande, icke-juridisk och samrådande natur för granskning av överensstämmelsen skall beslutas av parterna vid deras första möte. Dessa åtgärder skall ge utrymme för ett lämpligt deltagande från allmänhetens sida.

Article 15

Review of compliance

The Parties shall review the compliance of the Parties with the provisions of this Protocol on the basis of the reviews and assessments referred to in article 7. Multilateral arrangements of a non-confrontational, non-judicial and consultative nature for reviewing compliance shall be established by the Parties at their first meeting. These arrangements shall allow for appropriate public involvement.

Artikel 16

Möten mellan parterna

1. Parterna skall sammankallas till ett första möte senast arton (18) månader efter dagen för detta protokolls ikraftträdande. Därefter skall ordinarie möten hållas med regelbundna mellanrum, dock åtminstone vart tredje år, med undantag för om andra åtgärder är nödvändiga för att uppnå målen i punkt 2 i denna artikel. Parterna skall ha ett extra möte därutöver om de beslutar detta vid ett ordinarie möte eller på skriftlig begäran av en part, under förutsättning att denna begäran, inom sex månader efter det att alla parter underrättats om den, stöds av minst en tredjedel av parterna.

2. I den mån det är möjligt skall ordinarie möten hållas i samband med konventionsparternas möten.

3. Vid sina möten skall parterna fortgående granska genomförandet av detta protokoll

Article 16

Meeting of the parties

1. The first meeting of the Parties shall be convened no later than eighteen months after the date of the entry into force of this Protocol. Thereafter, ordinary meetings shall be held at regular intervals to be determined by the Parties, but at least every three years, except in so far as other arrangements are necessary to achieve the aims of paragraph 2 of this article. The Parties shall hold an extraordinary meeting if they so decide in the course of an ordinary meeting or at the written request of any Party, provided that, within six months of it being communicated to all Parties, the said request is supported by at least one third of the Parties.

2. Where possible, ordinary meetings of the Parties shall be held in conjunction with the meetings of the Parties to the Convention.

3. At their meetings, the Parties shall keep under continuous review the implementation

och med detta syfte i klart åminne göra följande:

(a) Granska riktlinjerna och metoderna för förebyggande, kontroll och minskning av vattenrelaterade sjukdomar, främja deras sammanfallande samt stärka gränsöverskridande och internationellt samarbete i enlighet med artikel 11-14.

(b) Utvärdera framstegen i protokollets genomförande på grundval av den information som tillhandahållits av parterna i enlighet med de riktlinjer som fastställdes vid mötet mellan parterna. Sådana riktlinjer skall göra att dubbelarbete i rapporteringen undviks.

(c) Hålla sig informerade om de framsteg som görs i genomförandet av konventionen.

(d) Utbyta information med konventionsparternas möte och överväga möjligheterna för en samlad insats tillsammans med detta möte.

(e) Anlita berörda organ inom FN:s ekonomiska kommission för Europa och WHO:s regionala kommitté för Europa när så är lämpligt.

(f) Fastställa villkoren för andra behöriga internationella statliga och icke-statliga organs deltagande i möten och andra aktiviteter av betydelse för att uppnå de i detta protokoll utsatta målen.

(g) Överväga behovet av ytterligare bestämmelser om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocessen och allmänhetens tillgång till juridisk och administrativ prövning av beslut som faller inom tillämpningsområdet för detta protokoll. Detta skall ske mot bakgrund av de erfarenheter som gjorts på dessa områden i andra internationella fora.

(h) Fastställa ett arbetsprogram, som inbegriper projekt som skall utföras gemensamt enligt detta protokoll och konventionen, och inrätta organ för genomförande av detta arbetsprogram.

(i) Överväga och anta riktlinjer och rekommendationer för att främja genomförandet av detta protokoll.

(j) Överväga och enhälligt anta arbetsordningen för mötena vid det första av dessa

of this Protocol, and, with this purpose in mind, shall:

(a) Review the policies for and methodological approaches to the prevention, control and reduction of water-related disease, promote their convergence, and strengthen transboundary and international cooperation in accordance with articles 11, 12, 13 and 14;

(b) Evaluate progress in implementing this Protocol on the basis of information provided by the Parties in accordance with guidelines established by the Meeting of the Parties. Such guidelines shall avoid duplication of effort in reporting requirements;

(c) Be kept informed on progress made in the implementation of the Convention;

(d) Exchange information with the Meeting of the Parties to the Convention, and consider the possibilities for joint action with it;

(e) Seek, where appropriate, the services of relevant bodies of the Economic Commission for Europe and of the Regional Committee for Europe of the World Health Organization;

(f) Establish the modalities for the participation of other competent international governmental and non-governmental bodies in all meetings and other activities pertinent to the achievement of the purposes of this Protocol;

(g) Consider the need for further provisions on access to information, public participation in decision-making and public access to judicial and administrative review of decisions within the scope of this Protocol, in the light of experience gained on these matters in other international forums;

(h) Establish a programme of work, including projects to be carried out jointly under this Protocol and the Convention, and set up any bodies needed to implement this programme of work;

(i) Consider and adopt guidelines and recommendations which promote the implementation of the provisions of this Protocol;

(j) At the first meeting, consider and by consensus adopt rules of procedure for their

möten. Denna arbetsordning skall främja ett harmoniskt samarbete med konventionsparternas möte.

(k) Överväga och anta förslag till ändringar av detta protokoll.

(l) Överväga och företa ytterligare åtgärder som kan komma att krävas för att uppnå de i detta protokoll utsatta målen.

Artikel 17

Sekretariatet

1. Exekutivsekreteraren för FN:s ekonomiska kommission för Europa och regionchefen för WHO:s regionala kontor för Europa skall fullgöra följande sekretariatsuppgifter enligt detta protokoll:

(a) Sammankalla och förbereda parternas möten.

(b) Till parterna vidarebefordra rapporter och övrig information som erhållits i enlighet med detta protokoll.

(c) Fullgöra andra sådana uppgifter som kan komma att beslutas vid parternas möte på grundval av tillgängliga resurser.

2. Exekutivsekreteraren för FN:s ekonomiska kommission för Europa och regionchefen för WHO:s regionala kontor för Europa skall

(a) utforma detaljerna för sin arbetsfördelning i en samförståndsförklaring (MoU) och informera parternas möte härom,

(b) rapportera till parterna om innehållet i och villkoren för genomförande av det arbetsprogram som avses i artikel 16.3.

Artikel 18

Ändring av protokollet

1. Part får föreslå ändringar av detta protokoll.

meetings. These rules of procedure shall contain provision to promote harmonious cooperation with the Meeting of the Parties to the Convention;

(k) Consider and adopt proposals for amendments to this Protocol;

(l) Consider and undertake any additional action that may be required for the achievement of the purposes of this Protocol.

Article 17

Secretariat

1. The Executive Secretary of the Economic Commission for Europe and the Regional Director of the Regional Office for Europe of the World Health Organization shall carry out the following secretariat functions for this Protocol:

(a) The convening and preparing of meetings of the Parties;

(b) The transmission to the Parties of reports and other information received in accordance with the provisions of this Protocol;

(c) The performance of such other functions as may be determined by the Meeting of the Parties on the basis of available resources.

2. The Executive Secretary of the Economic Commission for Europe and the Regional Director of the Regional Office for Europe of the World Health Organization shall:

(a) Set out details of their work-sharing arrangements in a Memorandum of Understanding, and inform the Meeting of the Parties accordingly;

(b) Report to the Parties on the elements of, and the modalities for carrying out, the programme of work referred to in article 16, paragraph 3.

Article 18

Amendments to the protocol

1. Any Party may propose amendments to this Protocol.

2. Förslag till ändringar av detta protokoll skall övervägas vid ett möte mellan parterna.

3. Lydelsen av föreslagna ändringar av detta protokoll skall lämnas in i skriftlig form till sekretariatet, som skall meddela parterna förslaget senast nittio dagar innan mötet för antagande av förslaget skall äga rum.

4. En ändring av detta protokoll skall antas enhälligt av de företrädare för parterna som är närvarande vid mötet. Sekretariatet skall meddela den antagna ändringen till depositarien, som skall distribuera det till samtliga parter för godkännande. Ändringen skall för de parter som har godkänt den träda i kraft den nittionde dagen efter den dag då två tredjedelar av dessa parter har deponerat sina instrument för godkännande av ändringen hos depositarien. För övriga parter skall ändringen träda i kraft den nittionde dagen efter det att en part har deponerat sitt instrument för godkännande av ändringen.

Artikel 19

Rösträtt

1. Med undantag för vad som föreskrivs i punkt 2 i denna artikel skall varje part ha en röst.

2. Regionala organisationer för ekonomisk integration skall såvitt avser ärenden inom deras respektive behörighetsområde utöva sin rösträtt med det antal röster som motsvarar antalet medlemsstater som är parter. Sådana organisationer skall inte utöva sin rösträtt om deras medlemsstater utövar sin rösträtt och vice versa.

2. Proposals for amendments to this Protocol shall be considered at a meeting of the Parties.

3. The text of any proposed amendment to this Protocol shall be submitted in writing to the secretariat, which shall communicate it to all Parties at least ninety days before the meeting at which it is proposed for adoption.

4. An amendment to this Protocol shall be adopted by consensus of the representatives of the Parties present at the meeting. The adopted amendment shall be communicated by the secretariat to the Depositary, who shall circulate it to all Parties for their acceptance. The amendment shall enter into force for the Parties which have accepted it on the ninetieth day after the date on which two thirds of those Parties have deposited with the Depositary their instruments of acceptance of the amendment. The amendment shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after the date on which that Party deposits its instrument of acceptance of the amendment.

Article 19

Right to vote

1. Except as provided for in paragraph 2 of this article, each Party shall have one vote.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Parties. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs, and vice versa.

Artikel 20

Twistelösning

1. Om en tvist uppstår mellan två eller flera parter om tolkningen eller tillämpningen av detta protokoll skall parterna eftersträva en lösning, genom förhandling eller annan metod för att lösa tvisten, som kan godtas av de tvistande parterna.

2. Vid undertecknande, ratificering, godtagande eller godkännande av, eller anslutning till, detta protokoll eller vid en senare tidpunkt kan en part skriftligen förklara för depositarien att den, med avseende på en tvist som inte har lösts enligt punkt 1 i denna artikel, godtar ett av följande sätt att lösa tvister som tvingande i förhållande till en part som godtar samma förpliktelse:

(a) I de fall då parterna är konventionsparter och har godtagit att ett av eller båda de sätt att lösa tvister som stadgas i konventionen är tvingande parterna sinsemellan, skall tvisten lösas enligt bestämmelserna i konventionen under förutsättning att tvisten står i samband med konventionen.

(b) I övriga fall skall tvisten läggas fram för Internationella domstolen, om inte parterna kommer överens om skiljedomsförfarande eller någon annan form av tvistelösning.

Artikel 21

Undertecknande

Detta protokoll skall stå öppet för undertecknande i London den 17 och 18 juni 1999 vid den tredje ministerkonferensen om miljö och hälsa och därefter i Förenta nationernas högkvarter i New York fram till den 18 juni 2000 för stater som är medlemmar av Ekonomiska kommissionen för Europa, stater som är medlemmar av Världshälsoorganisationens regionkommitté för Europa samt stater som har rådgivande status vid Ekonomiska kommissionen för Europa i enlighet med punkt 8 i Ekonomiska och sociala rå-

Article 20

Settlement of disputes

1. If a dispute arises between two or more Parties about the interpretation or application of this Protocol, they shall seek a solution by negotiation or by any other means of dispute settlement acceptable to the parties to the dispute.

2. When signing, ratifying, accepting, approving or acceding to this Protocol, or at any time thereafter, a Party may declare in writing to the Depositary that for a dispute not resolved in accordance with paragraph 1 of this article, it accepts one of the following means of dispute settlement as compulsory in relation to any Party accepting the same obligation:

(a) Where the Parties are Parties to the Convention, and have accepted as compulsory in relation to each other one or both of the means of dispute settlement provided in the Convention, the settlement of the dispute in accordance with the provisions of the Convention for the settlement of disputes arising in connection with the Convention;

(b) In any other case, the submission of the dispute to the International Court of Justice, unless the Parties agree to arbitration or some other form of dispute resolution.

Article 21

Signature

This Protocol shall be open for signature in London on 17 and 18 June 1999 on the occasion of the Third Ministerial Conference on Environment and Health, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 18 June 2000, by States members of the Economic Commission for Europe, by States members of the Regional Committee for Europe of the World Health Organization, by States having consultative status with the Economic Commission for Europe pursuant to paragraph 8 of Economic and

dets resolution 36 (IV) av den 28 mars 1947 och för regionala organisationer för ekonomisk integration som är sammansatta av suveräna stater som är medlemmar av Ekonomiska kommissionen för Europa eller Världshälsoorganisationens regionkommitté för Europa, till vilka dess medlemsstater har överfört behörighet såvitt avser frågor som berör detta protokoll, inbegripet behörigheten att ingå överenskommelser rörande dessa frågor.

Artikel 22

Ratificering, godtagande, godkännande och anslutning

1. Detta protokoll skall ratificeras, godtas eller godkännas av signatärstaterna och regionala organisationer för ekonomisk integration.

2. Detta protokoll skall vara öppet för anslutning för de stater och organisationer som avses i artikel 21.

3. En organisation som avses i artikel 21, som blir part utan att någon av dess medlemsstater är part, skall vara bunden av alla förpliktelser enligt detta protokoll. När en eller flera av medlemsstaterna i sådana organisationer har anslutit sig till protokollet, skall organisationen och dess medlemsstater besluta om sitt respektive ansvar för att fullgöra förpliktelser enligt detta protokoll. I sådana fall skall organisationen och medlemsstaterna inte ha rätt att samtidigt utöva sina rättigheter enligt protokollet.

4. De regionala organisationerna för ekonomisk integration som avses i artikel 21 skall i sina instrument för ratificering, godtagande, godkännande och anslutning uppge omfattningen av sin behörighet vad gäller de frågor som regleras i detta protokoll. Dessa organisationer skall även underrätta depositarien om väsentliga ändringar beträffande sin behörighet.

5. Instrumenten för ratificering, godtagande, godkännande och anslutning skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekretärare.

Social Council resolution 36 (IV) of 28 March 1947, and by regional economic integration organizations constituted by sovereign States members of the Economic Commission for Europe or members of the Regional Committee for Europe of the World Health Organization to which their member States have transferred competence over matters governed by this Protocol, including the competence to enter into treaties in respect of these matters.

Article 22

Ratification, acceptance, approval and accession

1. This Protocol shall be subject to ratification, acceptance or approval by signatory States and regional economic integration organizations.

2. This Protocol shall be open for accession by the States and organizations referred to in article 21.

3. Any organization referred to in article 21 which becomes a Party without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Protocol. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Protocol. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under this Protocol concurrently.

4. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, the regional economic integration organizations referred to in article 21 shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Protocol. These organizations shall also inform the Depositary of any substantial modification to the extent of their competence.

5. The instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Artikel 23

Ikraftträdande

1. Detta protokoll skall träda i kraft den nittionde dagen efter det att det sextondeinstrumentet för ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning deponerats.

2. Med avseende på punkt 1 i denna artikel skall ett instrument som deponerats av en regional organisation för ekonomisk integration inte räknas som ett tillägg till dem som deponerats av en stat som är medlem i en sådan organisation.

3. För varje stat eller organisation som avses i artikel 21, som ratificerar, godtar eller godkänner detta protokoll eller ansluter sig till det efter att det sextonde instrumentet för ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning deponerats, skall protokollet träda i kraft den nittionde dagen efter den dag då en sådan stat eller organisation deponerat sitt instrument för ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning.

Article 23

Entry into force

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For the purposes of paragraph 1 of this article, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by States members of such an organization.

3. For each State or organization referred to in article 21 which ratifies, accepts or approves this Protocol or accedes thereto after the deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Artikel 24

Frånträdande

En part får när som helst efter en tid på tre år räknat från dagen för detta protokolls ikraftträdande för den ifrågavarande parten, frånträda protokollet genom skriftligt meddelande till depositarien. Ett sådant frånträdande träder i kraft den nittionde dagen efter den dag då depositarien mottagit meddelandet.

Article 24

Withdrawal

At any time after three years from the date on which this Protocol has come into force with respect to a Party, that Party may withdraw from the Protocol by giving written notification to the Depositary. Any such withdrawal shall take effect on the ninetieth day after the date of its receipt by the Depositary.

Artikel 25

Depositarie

Förenta nationernas generalsekreterare skall vara depositarie för detta protokoll.

Article 25

Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall act as the Depositary of this Protocol.

Artikel 26

Giltiga texter

Originalen till detta protokoll, vars engelska, franska, tyska och ryska texter äger lika giltighet, skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

TILL BEKRÄFTELSE HÄRAV har undertecknade, därtill behörigen befullmäktigade, undertecknat detta protokoll.

UTFÄRDAT i London den 17 juni 1999.

Article 26

Authentic Texts

The original of this Protocol, of which the English, French, German and Russian texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Protocol.

DONE in London, this seventeenth day of June one thousand nine hundred and ninety-nine.

Nr 84

Utrikesministeriets meddelande

om tekniska ändringar i konventionen angående upprättande av ett europeiskt rymdorgan, bilaga II artikel V och bilaga V artikel IV punkterna 5 till 7 och artikel V

Givet i Helsingfors den 15 juli 2005

Utrikesministeriet meddelar att i konventionen angående upprättande av ett europeiskt rymdorgan (FördrS 2/1995) har de bilagda tekniska ändringarna i bilaga II artikel V, som Europeiska rymdorganets råd har antagit genom en resolution (ESA/C-M/CXXII/Res.1 (Final, chapter IV), 20.10.1995), trätt i kraft

internationellt den 1 januari 1997 och har de bilagda ändringarna i bilaga V artikel IV punkterna 5—7 och artikel V, som Europeiska rymdorganets råd har antagit genom en resolution (ESA/C-M/CLIV/Res.2 (Final, chapter III), 15.11.2001), trätt i kraft internationellt den 1 januari 2002.

Helsingfors den 15 juli 2005

Utrikesminister *Erkki Tuomioja*

Ambassadråd Jaakko Halttunen

(Översättning)

(Konventionen angående upprättande av ett europeiskt rymdorgan (FördrS 2/1995) - ändringar i Bilaga II och Bilaga V)

Bilaga II - artikel V

1. Rymdorganets budgeter skall uttryckas i ECU enligt Europeiska unionens behöriga myndigheters aktuella definition och senare i den europeiska myntenhet som eventuellt kommer att ersätta den, så snart nämnda myndigheter gett den laga kraft.

2. Varje medlemsstat erlägger sitt bidrag i ECU och i enheten som senare kommer att ersätta den enligt punkt 1 ovan.

Bilaga V - artikel IV

5. Formella granskningar av hur kontrakten fördelas geografiskt skall äga rum vart femte år liksom en provisorisk granskning före tredje årets slut.

6. Kontrakt fördelningen mellan två formella granskningar bör vara sådan att den ackumulerade utbyteskoefficienten för varje medlemsstat inte avsevärt avviker från idealvärdet vid tidpunkten för varje formell granskning. Vid tiden för varje formell granskning kan rådet ändra värdet av den nedre gränsen för den ackumulerade utbyteskoefficienten för följande period. Den får dock aldrig understiga 0,8.

7. Särskilda beräkningar av utbyteskoefficienten skall göras och rapporteras till rådet för olika slags kontrakt som detta skall närmare ange, särskilt vad beträffar avancerade forsknings- och utvecklingskontrakt och kontrakt avseende projektrelaterad teknologi. Generaldirektören skall med regelbundna mellanrum, som skall närmare anges, diskutera dessa beräkningar med rådet, framför allt vid den provisoriska granskningen, för att nå fram till vilka åtgärder som erfordras för att rätta till eventuella brister i jämviktsläget.

Convention for the establishment of a European Space Agency (SopS 2/1995); Amendments to Articles V of Annex II and Articles IV and V of Annex V

Annex II - Article V

1. The budgets of the Agency shall be expressed in ECU as currently defined by the European Union's competent bodies and subsequently in the European payment unit which may replace it as soon as it is set into force by these bodies.

2. Each Member State shall pay its contribution in ECU and in the subsequent replacement for it as referred to in paragraph 1 above.

Annex V - Article IV

5. Formal reviews of the geographical distribution of contracts shall take place every five years, with an interim review before the end of the third year.

6. The distribution of contracts between formal reviews of the situation should be such that, at the time of each formal review, the cumulative overall return coefficient of each Member State does not substantially deviate from the ideal value. At the time of each formal review, the Council may revise the lower limit for the cumulative return coefficient for the subsequent period, provided that it shall never be lower than 0.8.

7. Separate assessments shall be made, and reported to the Council, of the return coefficients for various categories of contract to be defined by it, in particular advanced research and development contracts and contracts for project-related technology. The Director General shall discuss these assessments with the Council, at regular intervals to be specified, and in particular at the interim review, with the aim of identifying the action needed to redress any imbalances.

Bilaga V - artikel V

1. Om en medlemsstats totala utbyteskoefficient, vid någon av de provisoriska granskningarna, visar en tendens till att understiga den nedre gräns som angivits i artikel IV 6, skall generaldirektören framlägga förslag för rådet, ägnade att rätta till situationen inom ett år. Dessa förslag skall hållas inom ramen för rymdorganets regler för utläggning av kontrakt. Om bristerna i jämviktsläget kvarstår efter en ett års period skall generaldirektören underställa rådet förslag i vilka behovet att rätta till situationen tar över rymdorganets regler för utläggning av kontrakt.

2. Om en medlemsstats totala utbyteskoefficient, vid någon av de formella granskningarna, befinnes understiga den nedre gräns som angivits i artikel IV 6, skall generaldirektören framlägga förslag för rådet, i vilka behovet att rätta till situationen inom ett år tar över rymdorganets regler för utläggning av kontrakt.

Annex V - Article V

1. If, at one of the interim reviews a trend is identified indicating that the overall return coefficient of any Member State is likely to be below the lower limit defined according to Article IV.6, the Director General shall submit to the Council proposals designed to redress the situation within one year. These proposals shall keep within the Agency's rules governing the placing of contracts. If, after this period of one year, the trend still persists, the Director General shall submit to the Council proposals in which the need to remedy the situation takes precedence over the Agency's rules governing the placing of contracts.

2. If, at one of the formal reviews the overall return coefficient of any Member State is found to be below the lower limit defined according to Article IV.6, the Director General shall submit to the Council proposals in which the need to remedy the situation within one year takes precedence over the Agency's rules governing the placing of contracts.

UTGIVARE: JUSTITIEMINISTERIET

Nr 82—84, 4 ½ ark

EDITA PRIMA AB, HELSINGFORS 2004

EDITA PUBLISHING AB, HUVUDREDAKTÖR JARI LINHALA

ISSN 0787-3239